Όνομα: _____

Ημερομηνία: _____

Εξεταζόμενο μάθημα: Έκθεση – Έκφραση Γ΄ Λυκείου

Κείμενο

Οποιαδήποτε απάντηση στο ερώτημα τι είναι Ευρωπαίος δεν μπορεί ποτέ να καλύψει την πολυμορφία, το πολυδιάστατο και την πολυποικιλία των ανθρώπων που είτε θεωρούν τον εαυτό τους Ευρωπαίο είτε θεωρούνται από τους άλλους Ευρωπαίοι. Κατ' αυτό το σκεπτικό, ο κάθε ορισμός του Ευρωπαίου ή μάλλον των Ευρωπαίων είναι ορισμός ελιτίστικος που μπορεί να έχει κάποια αλήθεια όσον αφορά τον κύκλο της διανόησης και της δημιουργίας του πολιτισμού γενικότερα. Από αυτήν τη σκοπιά, νομίζω ότι ο ορισμός του Ευρωπαίου από τον Paul Valery (θεωρεί στοιχεία του τον αρχαιοελληνικό ορθολογισμό, τη ρωμαϊκή νομοθετική και διοικητική διευθέτηση της κοινωνίας και την πνευματικότητα τη χριστιανική) είναι κατά τη γνώμη μου ο πρώτος ορισμός που προσπαθεί να καθορίσει την πνευματική καταβολή των Ευρωπαίων. Νομίζω όμως ότι η πορεία της ευρωπαϊκής σκέψης μας επιτρέπει να δώσουμε μια πιο δυναμική εξέλιξη στην εικόνα του Ευρωπαίου. Θεωρώ λοιπόν ότι οι ευρωπαίοι, και μιλάμε εδώ για τους ανθρώπους της σκέψης και της διανόησης, χαρακτηρίζονται από το ότι θέτουν υπό αμφισβήτηση κάθε κατακτημένο ή κατεστημένο, με την πρόθεση όχι μόνο να αναιρέσουν το παλαιό χωρίς να απαρνηθούν τις καταβολές τους αλλά και για να προχωρήσουν προς το άγνωστο. Αυτό μπορεί να θεωρηθεί μια συνεχής μετακίνηση των γνωστικών συνόρων με απώτερο σκοπό να δημιουργηθεί ένας ευρύτερος χώρος δράσης και αντίδρασης, θέσεων και αντιθέσεων.

Αυτή η αέναη μετακίνηση οδήγησε τους Ευρωπαίους στην εξερεύνηση νέων δρόμων, στην κατάκτηση αποικιών από την αρχαιότητα ως τις μέρες μας, και αυτό νομίζω ότι μπορούμε να πούμε ότι είναι η συνεχής ουτοπία (ου τόπος) που κινητοποιεί τον κάθε σκεπτόμενο Ευρωπαίο. Αυτή η ουτοπία, η οποία είναι κατά τη γνώμη μου το βασικό στοιχείο των Ευρωπαίων σήμερα εκδηλώνεται με την προσπάθειά τους να επιβάλουν αυτό που εκφράζουν τα τέσσερα δέλτα: η Δημοκρατία, τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, ο Διάλογος και η Διανομή των Αγαθών. Και αυτό ίσως να είναι και η πιο συγκλονιστική ιστορική ουτοπία.

Σε αυτήν τη συνεχή εξάπλωση του ευρωπαϊκού χώρου και πνεύματος και στην έννοια της Ευρώπης, που δεν είναι μια γεωγραφική έννοια αλλά μια έννοια πολιτισμική, θα πρέπει να ενταχθούν ο νέος Κόσμος και ο πολιτισμός της Αμερικής με πολλές διαφοροποιήσεις φυσικά. Σήμερα όλα δείχνουν πως για χάρη ενός κοινού πεπρωμένου χρειάζεται να επανεξετάσουμε ορισμένα από τα ιστορικά γεγονότα ή και φαινόμενα του ευρωπαϊκού παρελθόντος. Και οι ιστορικοί αναρωτιούνται μήπως η ιδέα της Ενωμένης Ευρώπης έχει τόσο ωριμάσει, ώστε ακόμα και οι πόλεμοι που έγιναν μεταξύ των Ευρωπαίων ή των ευρωπαϊκών σχημάτων πρέπει να θεωρούνται εμφύλιοι πόλεμοι.

Υπάρχει τελικά Ευρώπη ή δεν υπάρχει; Αν δεχθεί κάποιος την πολυμορφία της Ευρώπης – Ευρώπη σλαβική, Ευρώπη ορθόδοξη, προτεσταντική, καθολική, Βόρεια και Νότια Ευρώπη, Ευρώπη της ελιάς και Ευρώπη του αμπελώνα για παράδειγμα – καταλήγει μοιραία να δεχθεί ότι η έννοια της Ευρώπης είναι μια ιδέα υπό κατασκευήν. Είναι μια Ευρώπη της οποία τα διάφορα μέρη μοιράζονται το πνεύμα ενός κοινού ονόματος και το πεπρωμένο ενός οράματος που αρχίζει να διαφαίνεται στον παγκόσμιο ορίζοντα.

Ελένη Γλύκατζη – Αρβελέρ

Γιάννης Παπαδόπουλος - Φιλόλογος

Παρατηρήσεις

Α. Να γίνει η περίληψη του κειμένου (100-120 λέξεις) Μονάδες 25

Β. 1. Να δώσετε τα συνώνυμα των ακόλουθων λέξεων του κειμένου:

ελιτίστικος, διευθέτηση, καταβολές, σκοπό, κένωση Μονάδες 10

2. Να δώσετε τα αντώνυμα των ακόλουθων λέξεων του κειμένου:

πολυδιάστατο, αλήθεια, επιτρέπει, αμφισβήτηση, ουτοπία Μονάδες 10

3. α. Να εντοπίσετε τη συλλογιστική πορεία της 1ης παραγράφου του κειμένου.

β. Να επισημάνετε τον τρόπο συνοχής των 3 πρώτων παραγράφων του κειμένου.

γ. Με ποιον τρόπο αναπτύσσεται η 1η παράγραφος του κειμένου; Μονάδες 15

Γ. Στις ιδρυτικές πράξεις της Ενωμένης Ευρώπης διακηρύσσεται ότι στόχος αυτής είναι η εξασφάλιση της ευημερίας, της δημοκρατίας και της ειρήνης για τους λαούς της. Σε ένα άρθρο που συντάσσετε για τη σχολική εφημερίδα να εξετάσετε κατά πόσον έχουν υλοποιηθεί οι στόχοι αυτοί και να επισημάνετε τους κινδύνους που ελλοχεύουν για τη χώρα μας από την ένταξή της στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Μονάδες 40

Γιάννης Παπαδόπουλος - φιλόλογος